

Jazz kitarist, ki se izraža po svoje

pogovor z Jernejem Bervarjem

Jernej Bervar je jazz kitarist, rojen v Mariboru, in je pravkar zaključil študij na visoki šoli za glasbo Berklee College of Music v Bostonu. Kljub mladosti ima za seboj že številne uspehe, njegova kariera pa se zavidljivo razvija.

● **Kako si se srečal z glasbo in kje si se izobraževal pred odhodom v Ameriko?**

Že od nekdaj sem ustvarjal in ljubitelj umetnosti. V glasbo me je vpeljala mama, ki je prav tako glasbenica. Začel sem s kljunasto flavto, saj sem bil premajhen za drug instrument. Sprva sem si sicer želel igrati saksofon, potem pa sem se odločil za kitaro, ker sta me začela zanimati tudi rock in moderna glasba. Na nižji glasbeni šoli v Mariboru sem se najprej učil pri prof. Olgi Rojs in Zdravku Rumpfu, potem pa sem odšel k prof. Sašu Lamutu na tedanjo Srednjo glasbeno šolo v Mariboru. V tem času me je pot zanesla tudi v big band, ki ga je vodil prof. Vovk in v okviru katerega sem se srečal z jazzom. Že od začetka osnovne šole sem v prostem času vedno igral tudi v kakšnih skupinah; v drugem razredu sva s prijateljem »nažigala« v garaži, v osmem razredu pa je prišel prvi resen projekt, ko sem oblikoval svojo progressive punk rock skupino Low Value. Po srednji šoli sem se začel vse bolj spogledovati z improvizirano glasbo, saj mi je na intelektualni ravni predstavljala izziv. Najprej sem šel v Ljubljano študirat pravo, dejansko pa bolj vadit kitaro (smeh) – in tako sem se dokončno odločil za študij kitare. Želel sem bolj rock ali pop študijsko smer, ker pa takrat tega ni bilo nikjer v bližini, sem se vpisal na jazz oddelek v Celovcu. Za sprejemne izpite me je pripravil prof. Primož Grašič, ki sem ga poznal že s seminarjev in mi je kot drugi oče, prijatelj, predvsem pa je izvrsten glasbenik, absoluten virtuoz. V pol leta me je odlično pripravil in kljub skromnemu predznanju sem bil potem v Celovcu sprejet pri prof. Thomasu Wallischu, ki je očitno v meni prepoznal neki talent, ki bi se lahko razvil. Tam sem zaključil koncertno in pedagoško smer na omenjenem oddelku, nato pa mi je prof. Wallisch predlagal nadaljnji študij na Berkleeju, kjer je tudi sam študiral. Res sem šel opravljat sprejemni izpit, in sicer v Pariz (Berklee ima sprejemne izpite po vsej Evropi), tako da sem prvi dan najprej opravil izpit, potem pa sem ves teden hodil po galerijah (smeh). In tako zdaj že tri leta in pol študiram tam.

● **V čem se ameriški študij razlikuje od slovenskega?**

Zame je bistvena razlika ta, da je bil v Ameriki večino mojega študija poudarek na tem, kaj se igra in dogaja danes ter kako se glasba razvija. Pri nas je žal dostikrat tako, da se naučiš preteklo glasbo, različna obdobja in se tu ustavi,

v Ameriki pa se stremi k temu, da se usmerjaš naprej. Bistvena razlika je tudi, da si lahko urnik prilagodiš svojim potrebam, največja razlika pa je, da v Sloveniji sploh ni jazz oddelka na akademiji. Super se mi zdi, da je ta oddelek na KGBL, da pa akademija ne ponuja te izobrazbe, pa je velika škoda. Pogrešam tudi oddelek za pop, rock, blues, fusion, R & B, hip hop in elektronsko glasbo. Vse to recimo ponuja Berklee. Tam lahko končaš študij za DJ-ja, lahko študiraš vse zvrsti kot koncertno ali kompozicijsko smer ali pa kot študijsko tehniko. Študiraš lahko vse, kar obstaja v glasbeni industriji. Amerika tudi ceni talente in jih štipendira, čeprav so tujci. Prav Amerika me je štipendirala, medtem ko mi Slovenija ni ponudila nobene štipendije, čeprav sem se prijavil na številne razpise. Pomemben element na Berkleeju je tudi velik poudarek na ustvarjanju glasbene kariere in samopromociji. Polovica uspeha glasbenika je namreč, da zna svoje znanje inovirati. V Sloveniji pa te tega nihče ne nauči, ne obstaja nobena literatura. Zato sem zdaj začel pisati svojo prvo strokovno knjigo, v kateri bom slovenskim glasbenikom podal svoje znanje na tem področju. V primerjavi z Ameriko je slovenska glasbena scena še precej v povojih. To sicer ni slabo, je pa pač to, kar vidim. Navdušen pa sem, da se tudi v Sloveniji odpirajo nadstandardni programi jazz šolanja, in ko sem bil poleti doma, sem opazil mnogo izredno dobrih mladih jazzistov.

● **Pa se nameravaš po študiju vrniti domov ali boš ostal v tujini?**

Maja sem diplomiral in zaključil svoje izobraževanje. Ponudili so mi še master, torej dodaten študij, a potrebujem malo premora, ker sem zelo zaposlen z drugimi projekti. Nisem vezan na prostor, niti tega ne zahteva moja glasbena izobrazba. Vseeno mi je, kje sem, in zadnji dve leti sem tako tudi deloval. Res pa je, da mi je doma všeč. Za zdaj bi ostal v Ameriki, ker imam tam tudi svoje podjetje – odprl sem produkcijsko hišo, kjer se ukvarjamo s kompozicijo, aranžiranjem, snemanjem, videospoti, promocijo, t. i. tour bookingom in družbenimi omrežji. Moje delo je pač tako, da sem zelo »leteč«. Septembra se tako iz Bostona selim v New York, kjer bom živel najmanj eno leto. Veliko potujem, nikjer nisem prav doma.

● **Kateri so tvoji glavni cilji v življenju? Ali imaš morda življenjske sanje?**

Zelo srečen sem, da počnem to, kar počnem. Od nekdaj sem si želel igrati glasbo. Pozneje sem videl, da je ta želja to, da se lahko izražam po svoje. To mi predstavlja svobodo. Nisem si mislil, da bo šla moja pot v to smer, ampak trenutno res živim svoje sanje. Moj življenjski cilj je, da bi lahko še naprej počel to, kar me

zanima. Vedno sem občudoval ljudi, ki se popolnoma posvetijo eni zvrsti, vendar jaz tega ne morem; izvajam različne zvrsti in tudi moji projekti so taki. Sicer še vedno največ igram jazz in improvizirano glasbo, ampak zraven izvajam tudi pop, rock, R & B, produciral sem elektronski komad za kitajski trg, igral vse od šlagerjev do metala. Po tem sem poznan, zato tudi dobim precej dela.

● **Kaj najraje počneš v prostem času? Ali se tvoj prosti čas sploh razlikuje od tega, kar poklicno počneš? Menda tudi slikáš in skladaš?**

Ja. Prostejši časa imam malo, rad pa ga preživljam v umetnosti, in to ne samo glasbeni. Rad slikam – doma visi kar nekaj mojih slik, za to pa me je navdušil dedek. Nekega dne bi rad imel svojo razstavo. Pišem tudi poezijo, zelo rad pa hodim na koncerte – ne samo na vrhunske, ampak na kakršne koli, pa na razstave, branje poezije, samo da se kaj dogaja.

● **Kaj ti je pri izvedbi pomembno?**

Čar glasbe je nekoga se dotakniti, vzbuditi neko čustvo. Ni pomembno, kakšno je čustvo, to je odvisno od kompozicije in tega, s katerim namenom je bila napisana. Če se me glasba dotakne, je to to, kar jaz v njej iščem. Seveda smo vsi perfekcionisti glede tehnike, tona, ampak nič mi ne pomeni, če grem na koncert ali poslušam posnetek, pa se me to ne dotakne. Ne nazadnje, zakaj bi poslušal glasbo, če se me ne dotakne.

● **Kakšne večje dosežke imaš že za seboj, posebej v zadnjem času, in kakšni projekti te čakajo v prihodnosti?**

Izpostaviti bom poskusil najpomembnejše. Večkrat me je že nagradila fakulteta, in to na različnih tekmovanjih. Lansko poletje sem igral s Cluttered Clarity na Montreux jazz festivalu v Švici. To je bil res fantastičen dosežek, saj je to najprestižnejši jazz festival in je tja izredno težko priti. Letos pa smo bili tudi na turneji po Evropi in Afriki, kjer smo igrali na mnogo festivalih. Igral sem tudi na Nizozemskem in se udeležil mednarodnega kitarskega tekmovanja Wilson Center Guitar Competition and Festival, kjer sem zmagal. To mi je odprlo precej novih poti, tako da sem bil potem tudi na ameriški turneji z violinistom Rhettom Priceom. S skupino Sun Beatz sem julija igral v Luksemburgu na raznih festivalih, trenutno pa sem na dvomeščni turneji na Kitajskem. Turneja obsega okoli 30 koncertov, štiri delavnice in nekaj koncertov še z eno drugo zasedbo. Tudi ko sem bil doma, sem tedensko igral na koncertih po vsej Sloveniji. Septembra pa se vračam v New York.

Ana Milošević